

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובע: חיים ארנון גראפי, עו"ד

נגד

הנתבעת: סיגל ארז

פסק דין

לפני ביהמ"ש תביעת עורך דין נגד לקוחה בגין שכר טרחה.

כתב התביעה

1. התובע הגיש ביום 27.12.20 כתב תביעה בסדר דין מקוצר על סך של 174,216 ₪ בגין יתרת שכר טרחה שלטענתו לא שולמה.

הבקשה למתן רשות להתגונן

2. הנתבעת הגישה ביום 26.1.21 בקשה למתן רשות להתגונן בה טענה לייצוג כושל וכי לא ידעה על התחייבותה לשלם חלק משכר הטרחה הנתבע.

הבקשה לתיקון הבקשה למתן רשות להתגונן

3. הנתבעת החליפה ייצוג והגישה ביום 18.4.21 בקשה לתיקון הבקשה למתן רשות להתגונן.

הדיון הראשון – מתן רשות להתגונן

4. ביום 6.5.21 התקיים הדיון הראשון בו נחקרה הנתבעת על תצהירה. ביהמ"ש נתן לנתבעת רשות להתגונן וקיבל בקשתה לתיקון הבקשה למתן רשות להתגונן תוך חיובה בהוצאות.

הגשת הודעה למקבל הודעה ובקשה למתן פטור מתשלום אגרה

5. ביום 19.5.21 הנתבעת הגישה הודעה למקבל הודעה. אולם, ביהמ"ש קבע כי מכיוון שלא שולמה אגרה, ההודעה אינה חלק מכתבי הטענות בתובענה. ביום 23.5.21 הנתבעת הגישה בקשה לפטור מתשלום אגרה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

הגשת ראיות

6. התובע הגיש ראיותיו ביום 8.6.21 והנתבעת ביום 22.6.21.

הדיון השני

7. ביום 7.7.21 התקיים הדיון השני. הנתבעת נחקרה על התצהיר התומך בבקשה למתן פטור מתשלום אגרה. ביהמ"ש חייב הנתבעת לשלם האגרה במספר תשלומים. ביהמ"ש קבע מועד לשמיעת הראיות וקצב זמני חקירה.

מחיקת ההודעה והגשת בקשה לביטול המחיקה

8. ביהמ"ש מחק ביום 3.9.21 ההודעה שהגישה הנתבעת מכיוון שלא שולם התשלום הראשון בהתאם להחלטת ביהמ"ש. המבקשת הגישה ביום 12.9.21 בקשה לביטול פסק הדין.

הדיון השלישי

9. ביום 4.10.21 התקיים הדיון השלישי. התובע והנתבעת נחקרו. ביהמ"ש קיבל, לפנים משורת הדין, בקשת הנתבעת לסכם בכתב.

הגשת סיכומים

10. התובע הגיש סיכומיו ביום 12.10.21, הנתבעת ביום 24.10.21 והתובע הגיש סיכומי תשובה ביום 27.10.21.

דין והכרעה

11. להלן טענות הצדדים:

גרסת התובע

12. התובע טען בכתב התביעה כי הינו בעל משרד עורכי דין בעל מוניטין והנתבעת, הינה מתווכת ואשת עסקים במקצועה, אשר נקלעה לבעיה משפטית מורכבת, עקב הליך שהתנהל נגדה ובגינה פנתה למשרדו על מנת לקבל שירותים משפטיים.

13. לאחר פניית הנתבעת, תואמה לה פגישה בנוכחות התובע ועורך דין בכיר נוסף ממשרדו. במהלך הפגישה גוללה הנתבעת באריכות את השתלשלות האירועים שקדמה לתביעה אשר הוגשה נגדה בתיק תא"ק 22615-03-20 (להלן: **"תביעת חלבני"**).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

14. לאחר מספר פגישות הוסדר הייצוג וביום 25.3.20 נחתם בין הצדדים הסכם שכ"ט (להלן: **"ההסכם"**). בין השאר סוכם כי שכר הטרחה מורכב מתשלום בגין ולפי שעות עבודה בסך של 800 ₪ לשעה בצירוף מע"מ, כאשר על חשבון שכר טרחה ישולם סכום בסך של 80,000 ₪ בצירוף מע"מ. בסעיף ד' להסכם הוסכם כי סכום זה ישולם כמקדמה עבור מכסת שעות העבודה וישולם עד לא יאוחר מיום 15.4.20 והייצוג לא יחל טרם תשלום זה. עוד הוסכם כי סכום המקדמה לא יוחזר והוא ישולם עבור לימוד התיק, ייעוץ משפטי וטקטי ועוד.

15. התובע טען כי לאחר שהחל הטיפול, ובשל קושי כלכלי ומצוקה תזרימית אליהם נקלעה הנתבעת, לדבריה, עקב משבר **"הקורונה"**, ובעיקר נוכח הלוח"ז והצורך בהגשת כתב הגנה מטעמה בטרם יהא מאוחר מדי, הוא נעתר, לפני משורת הדין, להתחלת הייצוג טרם תשלום מלוא הנדרש בהסכם, ולתשלום זמני חודשי נמוך בסך של 2,500 ₪ בתוספת מע"מ. הסכמה זו הועלתה על הכתב ונחתמה על ידי הנתבעת.

16. לאחר לימוד החומר הרב, הוכנה בקשת רשות להתגונן. ביום 29.7.20 התייצבו הצדדים ובאי כוחם לדיון בבקשה. הדיון ארך מספר שעות ובסיומו ביהמ"ש (כבוד השופט מאור) נתן פסק דין על יסוד הסכמת הצדדים, לפיו הנתבע העיקרי מר איתמר מרקור (להלן: **"החייב"**), שהנתבעת ערבה להתחייבותו, ישלם סכום בסך של 658,400 ₪ באמצעות שמונה תשלומים שווים ורצופים של 82,300 ₪ החל מיום 1.9.20.

17. פסק הדין כלל מנגנון, לפיו אי עמידה בתשלומים מצד החייב יגרור סנקציה משמעותית של חיובו במלוא סכום התביעה יחד עם בנו, ובד בבד הוסכם כי כל סכום שישולם על ידו יופחת במישרין מהסכום שהופנה בפסק הדין כלפי הנתבעת בסך של 500,000 ₪ (זאת במקום סכום התביעה המקורי בסך של 2,663,996.5 ₪). החייב, העביר במועד הקובע שמונה שיקים למשרד בא כוח התובע שם (להלן: **"חלבני"**) ושיקים אלה נפרעו עד מועד הגשת התביעה כאן.

18. התובע טען כי למרבה התדהמה, ולאחר שהטיפול המשפטי תם ונשלם והבעיה והסיכון שריחפו מעל ראשה של הנתבעת חלפו, היא התנערה בכפיות טובה מהתחייבותה הברורה בהסכם.

19. התובע טען כי במסגרת מכתבים שנשלחו לנתבעת ובניסיון להקל עליה בשל מצבה הכלכלי הקשה, משרד התובע הלך לקראתה לפני משורת הדין, ואף הפחית מסכום שכר הטרחה והובהר לה שלהבדיל מהתשלום בגין האחוז מהחיסכון המגיע לעוה"ד, הרי ששכ"ט בגין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

שעות עבודה ייגבה רק מהשעות שהושקעו בפועל (במקום הסכום בסך של 80,000 ₪ שהייתה אמורה לשלם במלואו ובכל מקרה, לפי סעיף ד' להסכם).

20. התובע טען כי הובהר לנתבעת כי הושקעו בעניינה 64.5 שעות עבודה. הנתבעת התבצרה בעמדתה והעלתה גרסאות שונות שעומדות בסתירה להסכם בכתב. בין השאר ביקשה כי תוגש תביעה נוספת כנגד בן זוגה לשעבר, החייב, בגין נזקים שנגרמו, לטענתה, ורק לאחר הזכייה נגדו, ומכספי הזכייה, היא תוכל לשלם את שכר הטרחה.

21. התובע טען כי עד מועד הגשת התביעה שולם על ידי הנתבעת במצטבר סך של 35,897 ₪ בצירוף מע"מ, ומשכך החוב בגין רכיב זה של ההסכם עומד על סך של 15,703 ₪. סכום זה בצירוף הסך שנחסך, כהגדרתו בהסכם, עומד על חוב כספי בסכום כולל בסך של 148,903 ₪ בצירוף מע"מ, ובסה"כ שכר הטרחה שחייבת הנתבעת על פי ההסכם שנחתם עמה עומד על סכום בסך כולל של 174,216 ₪.

גרסת הנתבעת

22. הנתבעת טענה בבקשה למתן רשות להתגונן כי בפגישה הראשונה שהתקיימה היה נוכח מכר שלה ושל התובע מר איתמר גולדשטיין. במעמד הפגישה היא התנגדה להצעה כי שכר הטרחה יחויב לפי שעות, ולכן ביקשה הצעת שכר טרחה לפי מחיר פיקס, על מנת שתדע לאיזה סכום להיערך.

23. הנתבעת טענה שהתובע ענה לה כי לפי הערכתו ניהול התיק יגיע עד גג לסך של 80,000 ₪ במקסימום. היא נערכה לגייס סכום בסך של 10,000 ₪ כמקדמה, ונקבעה פגישה נוספת לצורך חתימה על הסכם שכ"ט.

24. הנתבעת טענה כי במעמד חתימת הסכם שכ"ט בתביעת חלבני ביום 25.3.20, ולאחר שנחתם, היא לא קיבלה לידה את ההסכם ו/או העתק ממנו.

25. עוד טענה כי ביום 2.6.20 נחתם הסכם שכר טרחה ייפוי כח והסכמה בלתי חוזרת שהנתבעת תשלם סך של 10,000 ₪ עד ליום 1.7.20. הנתבעת הקדימה ושילמה את הסך האמור כבר ביום 21.6.20, וזאת בנוסף לתשלומים קודמים ששולמו החל מיום 7.4.20.

26. כמו כן, טענה הנתבעת שסוכם כי תשלם סך של 2,500 ₪ החל מיום 15.7.20 מידי חודש בחודשו. לטענתה, סה"כ שילמה לתובע סך כולל של 42,000 ₪ כולל מע"מ. עוד טענה שעד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

למועד הגשת בקשת הרשות להתגונן היא לא קיבלה חשבוניות אודות התשלומים שבוצעו לתובע.

27. עוד טענה שבדיון שהתקיים בהליך נגדה, היא קמה והתנגדה להסכמות שהגיע התובע כאן וב"כ חלבני, לגבי פסק הדין בעניינה כערבה להסכם שכירות, במקום לנהל הליך ולא להסכים להמשיך להיות ערבה לפסק הדין בעניין החייב. הנתבעת טענה שהתובע הגיע להסכמות עם ב"כ חלבני שלא על דעתה ולא נותר לה, אלא לקבל את פסיקת ביהמ"ש.

28. עוד טענה שמיד לאחר שהסתיים הדיון היא צלצלה מספר פעמים למשרדו של התובע וביקשה לקיים עמו פגישה, מכיוון שרצתה לקבל תשובות מדוע הסכים להצעה, ומכיוון שהיו לה טענות חזקות להימחק כערבה על הסכם השכירות, ומדוע התובע לא נשאר בסוף הדיון להקראת פסק הדין ורק עו"ד שי חן (להלן: "שי") נשאר מטעמו, אך התובע בחר להתעלם ולא ענה לה.

29. עוד טענה שנודע לה אודות דרישת רכיב האחוזים רק כאשר קיבלה לידה את מכתב הדרישה, וגילתה להפתעתה כי היא נדרשת לשלם סך של 5% בתוספת מע"מ מהסך שיחוסך.

30. עוד טענה שבפגישה שנערכה ביום 22.11.20, היא התרעמה לגבי רכיב האחוזים. התובע ענה לה "אני מוכן לתת לך סוכריה באם תשלמי לי את ההפרש אני אתבע את איתמר מרקור עבור כל ההוצאות עו"ד ועוגמת נפש שנגרמו לך."

31. עוד טענה שלהבנתה ההפרש שנדרש על ידי התובע היה בין הסך של 80,000 ₪ שלטענת התובע היה הסכום באם התיק היה מתנהל כרגיל ובין הסכום ששולם 42,000 ₪. עוד טענה שבפגישה נוספת שהתקיימה ביום 7.12.20 בה נכח גם שי היא הסכימה להצעת התובע.

32. עוד טענה שהתובע הפסיק את הפגישה באופן בלתי צפוי ויצא מחדר הישיבות.

33. הנתבעת טענה ששלחה מייל סיכום הפגישה ביום 7.12.20. במקום להשיב למייל בחר התובע להגיש את כתב התביעה בתיק דנן.

34. עוד טענה שהתובע לא צירף דו"ח מפורט אודות השעות שהושקעו בתיק, הפר את ההסכמות אליהן הגיע עמה, הפר את חובת האמונים כלפיה, התרשל בייצוג שלה בכך שלא עשה כרצונה, הגיע להסכמות עם ב"כ חלבני במהלך הדיון, וזאת מבלי לקבל את הסכמתה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

האם סכום התביעה מבוסס על ההסכם ?

35. הסוגיה הראשונה היא האם הנתבעת התחייבה בהסכם לשלם הסכום הנתבע. הנתבעת אישרה בכתבי הטענות ובחקירתה כי חתמה על ההסכם.

36. מעיון בהסכם עולה שהנתבעת התחייבה לשלם לתובע על פי סעיף א' סך של 5% בתוספת מע"מ מכל סך שייחסך "בפסק דין ואו פשרה" ובנוסף על פי סעיף ב' סך של 800 ₪ בתוספת מע"מ לכל שעת עבודה.

מרכיב החיסכון

37. חישוב מרכיב החיסכון בשכר התובע על פי סעיף א' נעשה בשני שלבים. תחילה יש לחשב סכום החיסכון ע"י חיסור הסכום בו חויבה הנתבעת בפסק הדין בתביעת חלבני בסך של 500,000 ₪ מסכום התביעה בחלבני בסך של 2,663,996.5 ₪. התוצאה הינה הסך של 2,163,996 ₪. השלב השני הוא חישוב סך בשיעור של 5% בתוספת מע"מ ממרכיב החיסכון. התוצאה הינה הסך של 126,593 ₪.

38. הנתבעת חלקה על עצם החיוב בסכום זה. היא טענה שנודע לה על חיוב זה רק מקריאת מכתב התובע אליה בחודש אוגוסט. על כך הגיב התובע:

"בהסכם שכה"ט, הסעיף הראשון מדבר על האחוזים, לא מובלע בין השיטין, הסעיף האחרון נותן דוגמא, איך ניתן להתכחש לזה"

39. במכתבה מיום 6.12.20 טענה הנתבעת שאין בתוצאה של פסק הדין חיסכון עבורה. טענה זו על פניה לא נכונה שכן החיוב צומצם מיותר משני מיליון ₪ וחצי ₪ לחצי מיליון ₪. בפועל, החיוב בוטל לחלוטין לאחר שהחייב סילק חובו. אולם, התובע לא ביקש חיסכון המביא בחשבון ביטול החיוב לחלוטין, אלא צמצומו בלבד.

40. עוד טענה שפנתה אל התובע כדי לבטל הערבות מהשקל הראשון "אלא שנשארתי להיות תלויה חרב על הצוואר עד לרגע זה ואו עד שישלם את החוב (החייב – ע.ה.). שפסק נגדו לא נגדי ואת בקשת רשות להתגונן הוא (ביהמ"ש שדן בתביעת חלבני ע.ה.) לא קיבל".

41. בדיקת הראיות מעלה שתשלום החיסכון לא הותנה בביטול הערבות מהשקל הראשון או בקבלת הבקשה למתן רשות להתגונן, או בכל תנאי אחר ובעת שמיעת הראיות לא הוכיחה הנתבעת כי סוכם מי מתנאים אלה, או תנאים אחרים לעניין החיוב בתשלום רכיב החיסכון.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

42. הנתבעת אישרה, בחקירתה על התצהיר שתמך בבקשה למתן רשות להתגונן, כי לפני חתימת ההסכם הייתה ישיבה קודמת "פגישת היכרות רצינית לראות במה מדובר וב 25 לחודש חתמנו על ההסכם". היא העידה ש"דיברנו על עקרונות לפי מה שהוא אמר לי, כמה הוא גובה לפי שעה. הוא הציג בפני כמה הוא רוצה לפי שעה, אמרתי שאני רוצה שיקבע סכום פיקס. אז הוא אמר לי מכיוון שאני הייתי לחוצה הוא אמר לי שאם וכאשר הוא יצטרך ייצג במשך שנה או שנתיים כמה שהוא יצטרך, נגיע במקסימום לפי שעות שהוא מדבר נגיע במקסימום לסך של 80000 ₪".

43. הנתבעת נשאלה אם היה לה מספיק זמן בין הפגישה הראשונה שהתקיימה ביום 18.3.20 ובין הפגישה בה חתמה על ההסכם "לחשוב על ההצעה" של התובע ועל כך ענתה: "כאשר ניגשתי לעו"ד הייתי מאוד לחוצה. והיה לי לו"ז קצר, כך הבנתי. היה חשוב לי מאוד להיות מיוצגת כדי לא ליפול בין הכיסאות. ובין השאר, הוא דרש ממני, לפני שהוא יתחיל איתי בכלל, יתקדם איתי או אחתום על הסכם איתו, שאני אתארגן עם כסף, בלי זה הוא לא יהיה מוכן להמשיך איתי. לכן נאלצתי לקחת פסק זמן כדי לראות איך אני מארגנת לו. הוא ביקש 5000 ₪ לקחתי פסק זמן כדי להתארגן ולאחר מכן הוא ביקש יותר, כל הנושא הזה נפל עלי כרעם ביום בהיר."

44. ממכתבי הנתבעת לתובע שצוטטו מסעיף 11 בבקשה למתן רשות להתגונן עולה שהיא מנסה לשנות את תוכן ההסכם ואף טוענת שלא קיבלה העתק של הסכם, לרבות תוך העלאת טענה לסיכומים בעל פה.

45. טענת הנתבעת לגבי אי ידיעת תנאי ההסכם וכי לא קיבלה העתק של ההסכם עומדים בניגוד להצהרתה בסעיף ט' להסכם לפיו הבינה את תוכן ההסכם וקיבלה העתק של ההסכם.

46. כמו כן, כפי שטענה הנתבעת בכתבי הטענות, וכפי שאישרה בחקירתה, היא הגיעה לפגישה עם התובע עם ידיד:

ש. ביישבת שכ"ט ראשונה האם באת עם איתמר ידיד שלך?

ת. הגעתי איתו הוא מכר שלך

ש. לא חשבת לבקש ממנו תצהיר על עובדות השונות מההסכם?

ת. איזה תצהיר"

47. על מי שטוען כנגד מסמך כתוב להעמיד עדים נחוצים. מחדל הנתבעת בעניין זה מקים חזקה שאם הידיד היה מעיד, עדותו הייתה לחובתה. לעניין המשמעות של הימנעות מהגשת ראיה חיונית ראה ע"א 4697/05 גבאו אסטבלישמנט נ' דוד דודאי [פורסם בנבו] (27.8.12).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

48. לא זו אף זו, לאחר שליחת המכתב של הנתבעת לתובע מיום 1.6.20, הנתבעת שבה ואישרה בכתב התחייבויותיה על פי ההסכם ביום 2.6.20 (ראו נספח ג' לכתב התביעה) (להלן **"ההתחייבות"**). לנתבעת לא היה מענה מניח הדעת, מדוע אישרה התחייבותה, בחלוף ה"לחץ" הנטען.

49. גם לאחר הגשת הבקשה למתן רשות להתגונן בתביעת חלבני, התובעת לא ביטלה ההסכם או ההתחייבות ובחקירתה לא היה לה מענה לכך.

"ש. את היית מאוד לחוצה, כך את אומרת, הוגשה רשות להתגונן, הלחץ ירד. האם לאחר שהוגשה בר"ל הלחץ שלך ירד?

ת. נאלצתי לארגן לך כסף. הבנתי שיש לי עו"ד שנתתי בו אמון מלא ושמבין בהסכמים, בפרט שהצגתי בפניו.

כאשר ביהמ"ש שב ושואל אותי, האם הלחץ חלף או לא לאחר שהוגשה מטעמי בר"ל, אני עונה, אחרי אני יודעת שיש עו"ד שמייצג אותי ונתתי בו אמון שהוא מבין עניין בהסכמים, אז אוקי זהו.

ש. אז בלי לחץ מצידך, האם הופעת אצלי ב 02.06 אחרי שהפרת את ההסכם איתי?

ת. אני מחפשת בניירותי. ב 02.06 כתבתי לו מכתב, היול והוא דרש ממני, כפי שאמרתי בהתחלה הוא רצה מחיר מסויים ולאחר מכן רצה מחיר אחר. כל הזמן רצה ממני כספים ולכן ב 02.06 אחרי שנחתם הסכם שכ"ט, יפוי כח בהסכמה בלתי חוזרת, שאשלם לו עוד 10000 ₪ וזאת הסיבה בעצם הגעתי.

ש. אז ב 02.06 את חתומה על התוספת להסכם?

ת. אתה ביקשת ממני לבוא לחתום על היפוי כח ב 02.06 באתי לדבר איתך, על מנת לראות אנו ממשיכים הלאה, איך פורסים, אם וכאשר התיק ממשיך להתנהל.

ש. אז חתמת על ההסכם הזה?

ת. אתה הכנת אותו בעצמך.

כאשר ביהמ"ש שואל אותי אם חתמתי או לא חתמתי, אני עונה, שאם הוא הכין הסכם ואני חתמתי אותו מתוך אמונה, שאני נותנת בעו"ד שאמור לייצג אותי."

50. מחקירת הנתבעת עלה שהיא מתווכת מקרקעין ובהתאם לחובת הרישוי של מקצוע זה, היא מוחזקת כמי שאמורה להבין תוכן התחייבויות חוזיות כתובות. מכאן שאם הדיוט מוחזק על פי הפסיקה כמי שהבין תוכן התחייבות חוזית שנתן בכתב בחתימתו, הדברים יפים שבעתיים לגבי הנתבעת עקב עיסוקה כמתווכת במקרקעין. הנתבעת אישרה בחקירתה כי היא בעלת רישיון לעסוק בתיווך מקרקעין, ועל אף שטענה שעורכי דין עוסקים בחוזים, היא העידה ש"קוראת ומבינה" חוזים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

51. הנתבעת גם אישרה בחקירתה כי עסקה בניהול רשת פארם.

52. בחקירה הנוספת של הנתבעת היא שינתה גרסתה כלהלן:

ת. עלעלתי בו, אם הייתי מקבלת אותו הייתי מעיינת בו בצורה רצינית יותר. אתה החתמת אותי ולקחת אותו ולא יכולתי לקרוא לעומק

ש. בחקירה קודמת אמרת שאת מעיינת בחוזים לפני החתימה?

ת. לא זוכרת

ש. אם את אומרת שבהסכם הראשון לא קיבלת אותו ורק עלעלת, ב 2.6 חתמת על הסכם נוסף האם זו חתימתך?

ת. זו חתימתי

ש. איך שמתחיל הס' (מצטט) זהו הסכם שמטיב אתך, האם גם אותו לא קראת והתייחסת אליו כמכיל את ההסכם הקודם שלא מחייב?

ת. פניתי אליך מספר פעמים שלא קיבלתי את ההסכם הראשון מ 25.3 ואני מבקשת לקבל אותו, קבענו פגישה שהתקיימה ב 2.6 ואז העליתי הערות לגבי אותו הסכם שהחתמת אותי ולא קיבלתי אותו דיברנו שאני משלמת לפי שעה ומה פתאום אני צריכה לשלם 80 אלף ₪, רק ביוני קיבלתי את ההסכם הראשון ואז הערתי הערות שאני צריכה לשלם 80 אלף ₪ אמרתי מה פתאום דיברנו לפי שעה. אמרתי גם שאני לא יכולה לשלם ואני לא יכולה לשלם את זה, ב 2.6 שנקבעה פגישה אחרי שרציתי להיפגש, שילמתי ב 7.4 10,000 ₪ כשעוד לא הייתי מיוצגת"

53. ביהמ"ש דוחה הטענה בסעיף 33 לבקשה למתן רשות להתגונן לפיה נודע לנתבעת לראשונה על התחייבויותיה כאשר קיבלה את מכתב הדרישה מיום 2.8.20 שעה שאישרה בחתימת ידה התחייבויותיה פעמיים, בשני מסמכים שונים. גרסה זו אינה מתיישבת עם חתימתה על ההסכם בו הצהירה כי הבינה את ההסכם, ואת חתימתה על ההתחייבות. כמו כן, אינה מתיישבת עם הגרסה לגבי "עלעול בחוזה" שאינו ארוך, או מורכב במיוחד. ביהמ"ש לא האמין לגרסת הנתבעת לפיה לא ידעה מהן התחייבויותיה לפי ההסכם.

54. מכיוון שהנתבעת אישרה פעמיים התחייבותה לשלם מרכיב החיסכון, ביהמ"ש דוחה הגרסה של הנתבעת לגבי התנאים שסוכמו כביכול בעל פה, וקובע כי התובע הוכיח סכום התביעה בעניין זה.

חיוב לפי שעות עבודה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

55. כאמור לעיל, גם ההתחייבות בעניין חיוב לפי שעות עבודה, מעוגנת בכתב בהסכם, ואושרה גם בהתחייבות. התובע טען במכתב הדרישה הראשון מחודש אוגוסט כי עבד 53 שעות. במכתב ששלח בחודש ספטמבר התובע טען כי לא לקח בחשבון שעות עבודה בחודש מרץ ולכן עדכן החיוב ל – 64.5 שעות.

56. בסעיף 8 לבקשה לתיקון הבקשה למתן רשות להתגונן הנתבעת טענה שמספר השעות שהושקע היה נמוך ממספר השעות שהוערך מראש.

57. בסעיף 20 לבקשה לתיקון הבקשה למתן רשות להתגונן הנתבעת טענה שבקשותיה לקבל פרוט השעות לא נענו וזאת בניגוד לכלל 42 לכללי האתיקה.

58. להלן תוכן כלל 42 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986

“(א) עורך דין ימציא ללקוח דין וחשבון על מצב חשבונו של הלקוח –

(1) לפי דרישת הלקוח – תוך זמן סביר לאחר הדרישה, ובלבד שהוגשה לא יאחר משלוש שנים מיום סיום הטיפול;

(2) תוך זמן סביר לאחר סיום הטיפול.”

59. כאמור לעיל, הנתבעת חתמה ביום 2.6.20 על התחייבות לשלם שכר הטרחה ללא התניה בבדיקת פרוט השעות.

60. כמו כן, ממילא התחייבה לשלם לפי סעיף ד' להסכם הסך של 80,000 ₪ בתוספת מע"מ גם אם חיוב מספר השעות יהיה נמוך יותר מסכום זה. התובע ביקש לחייב הנתבעת לשלם בגין חיוב השעות סכום בסך של 60,372 ₪ שהוא נמוך מהסך של 80,000 ₪.

61. מכאן שאם ביצע התובע עברה אתית, כטענת הנתבעת, על הנתבעת היה להביא זאת לידיעת ועדת האתיקה. אולם, לצורך ההכרעה בתביעה זו, ביהמ"ש לא נזקק להכרעה בשאלה אם התובע עמד בחובתו האתית להציג דין וחשבון.

62. כמו כן, התובע מסר לנתבעת פרוט חיובים לפי לקוחות לתקופה מ 1.1.20-9.5.21 – והוא הוגש על ידה בעת שמיעת הראיות וסומן נ/1.

63. לכן, ביהמ"ש קובע כי התובע הוכיח שעל הנתבעת לשלם לו בנוסף לסך של 126,593 ₪ על פי מרכיב החיסכון, הסך של 93,600 ₪ בגין המקדמה על חשבון שעות העבודה וסה"כ הסך

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

של 220,193 ₪. התובע אישר ששולם לו הסך של 42,000 ₪. אולם, התובע ציין בסעיף 29 לכתב התביעה ובסיכומיו, כי מוותר על הפער בין חיוב שעות העבודה בפועל לסך של 80,000 ₪ בתוספת מע"מ. מכאן שיש לזכות אותו במכפלת הסך של 800 ₪ בתוספת מע"מ לשעה בכמות שעות העבודה 64.5 וסה"כ 60,372 ₪. הפער בין סכום זה לסכום המקדמה הינו הסך של 33,228 ₪. לכן, לאחר הפחתת הסך של 42,000 ₪ והסך של 33,228 ₪, מהסך של 220,193 ₪, הסכום לחיוב הינו הסך של 144,965 ₪ ולא הסך של 174,215 ₪ שהתובע תבע.

הטענה להסכם שנוגד את תקנת הציבור, את כללי האתיקה ומהווה הטעיה

64. הנתבעת טענה בסעיף 22 לסיכומיה כי ההסכם נוגד את תקנת הציבור, את כללי האתיקה ומהווה הטעיה. כל אלה טענות בעלמא שהופרחו לחלל האוויר ללא ראיות, ואף בניגוד לראיות שהוצגו.

65. ביהמ"ש מסכים שהסכומים בהם נקב התובע בהסכם אינם מהנמוכים. אולם, מכאן ועד לטענה לגבי סכום שנוגד את תקנת הציבור ואת כללי האתיקה הדרך ארוכה. זאת, בשים לב שהנתבעת הייתה חשופה לסיכון שתחויב לשלם בתביעת חלבני הסך של 2.6 מיליון ₪ בתביעה שהוגשה בסדר דין מקוצר ומכאן שלא הייתה לה בראשית הדרך זכות להתגונן.

66. הנתבעת לא העמידה חו"ד מומחה לשכר ראוי שיאשר עמדתה לגבי חריגת גובה השכר שסוכם מהמקובל בנסיבות העניין וגם לא פנתה בעניין לוועדת שכר טרחה של לשכת עורכי הדין.

67. עוד יפורט בהמשך שביהמ"ש הגיע למסקנה שהנתבעת הסכימה לחתום על ההסכם שכלל התחייבות לשלם סכומי כסף גבוהים, ללא קשר ליכולתה הכלכלית, עקב עמדה שאינה מעוגנת בהסכם, לפיה תשלם לתובע כראות עיניה, טיפין טיפין, חלק משכרו, ולגבי היתרה, על התובע לגבות כביכול את שכרו מהחייב.

הטענה לעושק

68. הנתבעת טענה בסיכומיה לניצול מצוקתה וחרדתה. למרות שהנתבעת לא טענה בסיכומיה לעושק, למעלה מהדרוש, ביהמ"ש יתייחס לטענה זו.

69. על הנתבעת היה להוכיח התנאים הנדרשים לפי סעיף 18 לחוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג – 1973 (להלן: "חוק החוזים"). אולם, הנתבעת לא הוכיחה מצוקה עקב חולשה שכלית או מצב רפואי שהשפיע על קבלת ההחלטה לחתום על הסכם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

70. טענתה הכללית ל"לחץ" אינה מתיישבת עם פערי הזמנים שצוינו בין מועד הפגישה הראשונה ובין מועד הפגישה בה נחתם ההסכם וכן מועד חתימת ההתחייבות כשלושה חודשים מאוחר יותר.

71. באשר לעילת העושה, "הפסיקה קבעה כי כדי להוכיח מצוקה העולה כדי עושה, על התובע להוכיח כי מצוקתו וחולשתו היו משמעותיים, עד כדי שהסיטו את שיקול דעתו של העושה "סטייה של ממש מנתיבו הנכון". נוסף על כך, על התובע להוכיח גם כי הצד השני להסכם ידע על מצוקתו בשעת כריתת החוזה ביניהם, כדי שניתן יהיה לקבוע כי הוא ניצל את מצוקתו." (ראו ת"א 2591-11-17 לרמן ואח' נ' דן חברה לתחבורה ציבורית בע"מ – פורסם בנבו) ביהמ"ש קובע כי הנתבעת לא הוכיחה מצוקה וחולשה משמעותיים, שלא לומר, לא הוכיחה כלל מצוקה וחולשה.

72. כמו כן, שכר טרחה בסך של כמאתיים אלף ₪ במקרה והחייב הכספי מסולק במלואו, עבור מרכיב הצלחה ומקדמה על חשבון שעות עבודה, ביחס לתביעה בסך של 2.6 מיליון ₪, אינו בגדר תנאי גרוע במידה בלתי סבירה ולא הובאה גם ראיה להוכיח טענה זו.

73. מכאן שתנאים הכרחיים לצורך התקיימות עושה לא הוכחו ולכן ביהמ"ש דוחה הטענה.

הטענה לייצוג כושל

74. הנתבעת טענה לייצוג כושל. בסעיף 6 לתצהיר שתמך בבקשתה למתן רשות להתגונן טענה שחלק מהחוב הנטען ע"י חלבני נפרע ולחלק אחר לא הייתה ערבה וכי עדכנה בעניין זה התובע.

75. בדיון בבקשה למתן רשות להתגונן הנתבעת טענה שהמחלוקת עוסקת "בפרשנות של חוזה, זו ליבת התביעה. כאשר המנסח, התובע, עפ"י סעיף 25 לחוק החוזים הכללי, ערך את ההסכם, כאשר הוא יודע שהסיכון של הנתבעת הוא אפסי. היה לה כתב שיפוי, מהנתבע 1. כאשר ביהמ"ש שואל אותי כיצד מסייע השיפוי, אם היא חייבת לשלם לתובע שם ויש להביא בחשבון שלא יהיה שיפוי בפועל. יתרה מכך, בנוסף לכתב השיפוי, הנתבעת לא היתה חתומה לערבות, לאופציה רביעית, אנו מדברים על אופציה על ההסכם הראשון שנחתם משנת 2008."

76. התובע טען: "אנו הצלנו אותה, כי ביהמ"ש אמר בתחילת הדיון (בתביעת חלבני – ע.ה.) כי אין ממש הגנה. אני מזכיר כי פסה"ד מחייב את שני הנתבעים מעל בסך של כ 2.6 מליון ולא קובע כי היה שליש ולא היה סיכון וכל הסיפורים שמספרים בליהמ"ש."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

77. התובע נשאל בחקירתו לגבי קו ההגנה של הנתבעת בתביעת חלבני :

"ש. מפנה לס' 30 לתצהירך לגבי ערבות הנתבעת, האם לדעתך ערבותה היתה בתוקף?
ת. יש הבדל בין טענה שערבות לכאורה לא חתמה עליה ובית המשפט התייחס אליה, מצאנו שעל סמך הליך משפטי קודם ועשינו מחקר משפטי וכשבדקנו את החומר ראינו והכוונה לפס"ד של כב' השופט דפדי ממרץ 2017 וגם על אמירה שלה שהיא חתמה כערבה ולכן הקו שבחרנו בו והוכיח את עצמו שלא ניתן לה כל המידע בעת שחתמה ולכן גם פס"ד של השופט דפדי והאישור שלה שהיא חתמה אבל יש עילות לביטול הערבות לקוח שלא קיבל את כל המידע ערבותו לא תופסת. היא גם התחילה לומר שהיא לא בטוחה שזו החתימה שלה ואח"כ הסתבר שזו לא טענה רצינית

ש. מפנה לנספח 10 לתצהיר הנתבעת (בקשת רשות להתגונן שהיא בקשת רשות להתגונן בהליך בפני השופט מאור בבית המשפט המחוזי) ס' 3,4 (מצטט) איך זה מתיישב עם מה שאמרת קודם?

ת. זה מתיישב מצויין. זה תואם את מה שאמרתי, לא הכחשנו את החתימה שלה אבל אמרנו שהשינויים מאיינים את החתימה

ש. מצד אחד אתה טוען בתצהירך שהערבות מחייבת אותה והכל אלה טענות בדים שלא הצגת לה את העובדה בהסכם, בבר"ל שהגשת אמרת שהערבות מאויינת והיא לא ערבה?
ת. אתה לא מבין את ההבדל בין טענות לגופה של הערבות מבחינה זו שהיא לא חתומה וזה לא תואם את המציאות לבין טענה משפטית שהעלנו שיש שינויים בהתחייבות החייב העיקרי ויש דברים שהיה צריך לקיים ולא נמסר לה שלא קיים וזה מצדיק את אי אכיפת הערבות. למיטב הבנתי הסיבה שהתייחסו אליה לראשונה בבית המשפט המחוזי כמי שיש לה סיכוי והצד השני צריך לקנות את הסיכון היה בעקבות טענות אלה. לשאלת בית המשפט מה היה הבסיס לצמצום הערבות ממלוא סכום התביעה לסך של 500 אלף ₪, האם פשרה שרירותית או שמא קבלת טענות לגבי שנות שכירות מסויימות אני משיב שהטענות בכללותן שלא ניתן להתעלם מהן והצד השני צריך לקנות סיכון הן הסיבות. כב' השופט מאור ביצע אבחנה בין החייב העיקרי לבניה. לגביה היה סיכוי שבית המשפט יקבע שהשינויים שנעשו יכולים לגרום לאיון הערבות ולכן האחריות שלה נמוכה. למיטב הבנתי זה לא היה סיכון כי היה ברור לי שהצד השני יקיים את ההסכם. בהסדר הפשרה שנחתם בבית המשפט היה שהצד השני ישלם סכום שיטיב עמו. ההפחתה ל 500 אלף היתה רק לנתבעת, היא יוצאת עם סיכון מקסימלי של חצי מיליון והצד השני אם לא ישלם יש לו סנקציה של פי 5".

78. ביהמ"ש שלא נפל כשל בייצוג ולעניין הטענה של הנתבעת להתעלמות התובע מכתב השיפוי, ביהמ"ש דוחה את הטענה לכשל בייצוג עקב אי הגשת הודעה לחייב שכן הפשרה הושגה בטרם ביהמ"ש בתביעת חלבני נתן לה רשות להתגונן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

הטענה שהפשרה הושגה בניגוד לדעתה של הנתבעת

79. למרות שהנתבעת טוענת כי חלקה על ערבותה להתחייבויות החייב, ובעניין זה סתרה עצמה, כפי שיפורט בהמשך, היא נתנה הסכמתה לפשרה במו פיה במעמד הדיון, כעולה מפרוטוקול הדיון. לכן, ביהמ"ש דוחה טענת הנתבעת בסעיף 29 לסיכומיה לפיה "**התובע חסם את דרכה**", והפשרה הושגה כביכול, בניגוד ל"**דעתה המפורשת**".

הטענה שהסיכון של הנתבעת היה אפסי

80. הנתבעת מעלה בהרחבה מסעיף 11 לסיכומיה טענה לפיה התובע עצמו סבר שהסיכון של הנתבעת הינו אפסי וזאת לנוכח הטענות שפרש בבקשה למתן רשות להתגונן שהגיש בשמה בתביעת חלבני. ביהמ"ש דוחה טענה זו.

81. כפי שטען ובצדק התובע בסעיף 6 לסיכומי התשובה, העובדה שבא כוח מפליא בטיעוניו למען לקוחו ומתאר המצב המשפטי בהתאם לזווית הראיה של הלקוח, באופן שתומך ככל האפשר בעמדת הלקוח, אינה אמורה להיות לו לרועץ כאשר הוא מבקש לקבל את שכרו, אלא להפך. העובדה שהתובע טען בשמה של הנתבעת כי יש לבטל הערבות, אין פירושה שכך היה קובע ביהמ"ש.

הנתבעת פועלת בדפוס שחוזר על עצמו

82. מפרוטוקול הדיון בתביעת חלבני, עולה שטענת התובע שהנתבעת פועלת בדפוס שחוזר על עצמו, נשענת על ראיות. לאחר שהנתבעת טענה בחקירתה הראשונה כי עומדת בהתחייבויותיה (עמ' 3 שורה 28) הוצג לפני ביהמ"ש פסק דין בו חויבה לשלם לעו"ד שייצג אותה בעבר שכ"ט "א 48997-06-17 עידן גולדשטיין נ' סיגל ארז. חלק מהטענות לייצוג כושל ועושק חוזרות על עצמן. פסק הדין מיום 8.12.19 חב הנתבעת להקפיד הקפד היטב בטרם חתמה על ההסכם ביום 25.3.20 וזאת על מנת למנוע מחלוקת משפטית עם עו"ד נוסף. יתכן שדווקא העובדה שחלק מטענותיה התקבלו באותה מחלוקת, גרמו לה לחשוב שגם במחלוקת זו, יתקבלו חלק מטענותיה, אם תשוב ותעלה טענות דומות, אך כל מקרה לגופו.

83. כמו כן, כשם שניסתה לשנות את ההסכם בדיעבד, כך גם ניסתה בדיון בתביעת חלבני לשנות עמדת השופט שם כאשר הציע הצעת פשרה. אולם, לבסוף התרצתה וקיבלה עליה ההסכמה שגובשה. לאחר מכן, ניסתה באמצעות הליך זה לשוב ולהעלות טענות, כגון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

שהסיכון היה אפסי, טענות שאם היה בהן ממש, היה עליה לעמוד עליהן בדיון בתביעת חלבני ולדחות הצעת הפשרה.

84. הנתבעת גם לא ביקשה לאחר מתן פסק הדין בנוכחותה לבטל פסק הדין בתביעת חלבני. כך נוצר מצב דברים על פי ההסדר לו הסכימה וסקיבל תוקף של פסק דין, שכאשר החייב סילק חובו, בוטל חיוב הנתבעת. הנתבעת, אם כן מנסה לאחוז בחבל משני קצותיו, מצד אחד ליהנות מההסדר שהביא לכך שאינה חבה דבר לחלבני ומצד שני לשנות בדיעבד את ההסכם ע"י הפחתה משמעותית של שכר הטרחה שסוכם פעמיים בחתימת ידה.

נפלו סתירות בגרסת הנתבעת הפוגמות במהימנותה

85. ביהמ"ש קבע קודם לכן כי לא האמין לגרסת הנתבעת כי לא ידעה או הבינה כביכול על מה היא חותמת. כמו כן, התברר שאין זו פעם ראשונה, כטענתה שלא עמדה בהתחייבותה כלפי עו"ד שייצג אותה. התברר שגם בסוגיות אחרות, אין להאמין לנתבעת. בחקירתה, הנתבעת טענה ש"בכל ההליך התביעה שהתנהלה מלכתחילה יחד עם בן זוגי, בכלל לא הייתי מודעת לזה. לא עודכנתי, לא ע"י בן זוגי זה הליך שהתקיים הרבה זמן אחורה. אבל המקרה היחידי שנודע לי על זה שקיבלתי עיקול על חשבוני. כאשר הוגש לחשבוני עיקול של 540000 ₪ שהיה בתיק הראשון, והיה בתחילת ההליך ואני דאגתי כי יתמר (החייב – ע.ה.) ישלם את כל החוב שלו וכל בוטל העיקול."

86. מהחלטה מיום 26.05.19 – בתיק 33842-07-12 (להלן: "ההליך הראשון"), הליך שקדם לתביעת חלבני והתנהל לפני כבוד סגן הנשיא (כתוארו דאז) השופט דפדי בבימ"ש השלום, שהוגשה וסומנה כתי' ארז 1, עלה שקדם לדיון בבקשה למתן רשות להתגונן בתביעת חלבני, ניסיון לבטל פס"ד שניתן בשנת 2017 נגד הנתבעת לטובת חלבני בהליך הראשון. ביהמ"ש בהליך הראשון דחה הבקשה.

87. מהחלטת כבוד השופט דפדי עולה שהנתבעת ידעה לכל המאוחר בשנת 2018 על הפרת התחייבויות החייב כלפי חלבני ועל פסק הדין נגדה בהליך הראשון, עקב ערבותה להתחייבויות החייב. מכאן שהנתבעת ידעה על הטענה של חלבני לערבותה זמן רב לפני שהגישה הבקשה למתן רשות להתגונן בתביעת חלבני. למרות האמור לעיל, טענה בחקירתה שבדיון בתביעת חלבני נודע לה כביכול לראשונה על ההליך הראשון:

"ת. באותו דיון ביולי התיק התנהל כמה שנים אחורה ולא הייתי מעורה ולא ידעתי מה קרה. הגענו לדיון ב 29 לחודש והסתבר שהתיק התנהל בין איתמר וחלבני שנתיים אחורה ולא ידעתי אם שילם וכשבית המשפט אומר לי שיש קושי עם מה שאני אומרת כי הגשתי בקשה בפני כב' השופט דפדי לבטל את פס"ד נגדי אני אומרת שבאותו יום בדיון לא היה לעו"ד ג'רפי סיי בכלל,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

הדיון היה שבית המשפט יפסוק כמה חלבני ישלם ועו"ד ג'רפי לא היה מעורב, לכן ביקשתי למחוק אותי כערבה ובזה כשל".

88. כמו כן, מקביעות ביהמ"ש בהליך הראשון בהחלטה לדחות הבקשה לביטול פסק הדין עולה שהנתבעת אישרה ערבותה להתחייבויות החייב לחלבני וכי טענותיה הינן ביחס לחייב בלבד. די בכך כדי לדחות הטענה בהליך כאן שנשאה כביכול בסיכון אפסי בתביעת חלבני.

הנתבעת ניסתה לכפות על התובע בדיעבד את שינוי תנאי ההסכם

89. התובע הפנה ל"נספח 15 לרשות להתגונן המקורית. בנספח הזה הגברת אומרת שאין לה בעייה להמשיך לשלם בהתאם למכתב הדרישה שלנו מיום ה 02.08. מפנה למייל שנשלח אלי ב 07.12.20, קצת לפני הגשת התביעה, אין שום טענה כנגד ההסכם. "הנתבעת נשאלה מדוע לא העלתה הטענות לייצוג כושל בזמן אמת ועל כך ענתה "אני לא אטיח בך אם אני רוצה שתמשיך ותתבע אותו אני לא צריכה להכפיש אותך כדי שתגיד שלא תהיה מוכן לתבוע את איתמר". כאן המקום לציין שבמכתב מיום 20.8.20 היא אכן כתבה שאין לה בעיה להמשיך לשלם חובה לתובע, אך התנתה זאת בכך שייצג אותה בתביעה נגד החייב.

90. התברר מעדות הנתבעת שיוצאת מנקודת הנחה שמי שאמור לממן את הגנתה בתביעת חלבני הוא החייב וכי היא תשלם לתובע את מרבית שכר הטרחה, רק לאחר שתגבה מהחייב השכר של התובע. "לכן הגעתי למשרדך ושאלתי מה זה, דרשתי שנתבע את איתמר ואם נתבע אותו ואוכל לקבל שאיתמר ישלם את כל ההוצאות אין לי בעיה לשלם לך". ככל שכך רצתה הנתבעת לשלם לתובע, היה עליה לעגן זאת בהסכם ולא לכפות עליו בדיעבד שינוי ההסכם באופן שמחייב אותו לתבוע את החייב כדי לקבל השכר שהנתבעת התחייבה לשלם לו.

91. כמו כן, ביהמ"ש קובע כי לקוח שסבור כי קיבל ייצוג כושל לא יטיל על מי שנתן לו כביכול ייצוג כושל להגיש בשמו תביעה נוספת. אין זאת, אלא שהנתבעת ייצרה את הטענות נגד התובע בדיעבד כדי לחמוק מהתחייבותה לאחר שהתברר לה כי התובע אינו מוכן להגיש בשמה תביעה נגד החייב כדי לקבל את השכר שהנתבעת התחייבה לשלם לו.

הנתבעת לא הודיעה על ביטול ההסכם תוך זמן סביר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

92. הנתבעת טענה כי יש לבטל ההסכם על פי סעיף 19 לחוק החוזים. על כך ענה לה ובצדק התובע, שהיא לא ביקשה ביטול ההסכם תוך זמן סביר כמצוות סעיף 20 לאותו חוק.

93. ביהמ"ש דוחה הטענות של הנתבעת שהסיכון היה אפסי והייצוג היה כושל, שלא הוכחו, ולכן גם דוחה הטענה כי יש לבטל ההסכם.

ביהמ"ש דוחה הטענה לרשלנות

94. הנתבעת טענה גם לרשלנות. אולם, גם אם ביהמ"ש יניח כטענת הנתבעת שהתובע לא הביא בחשבון חובות נוספים של החייב לחלבני וקיום כתב השיפוי, לא נגרם לה נזק שכן החיוב בוטל במלואו לאחר שהחייב סילק את מלוא החיוב שנפסק נגדו ובכך הצליח התובע על פי ההסדר להביא לביטול מלוא החיוב נגד הנתבעת. מכאן שהתובע צודק בטענתו בסעיף 16 לסיכומיו כי "הטיפול המשפטי הסתיים בהצלחה". לכן, אין די בהוכחת התרשלנות, כאשר לא נגרם נזק, לצורך הוכחת חבות על פי עוולת הרשלנות.

חוסר תום לב

95. הנתבעת טענה שהתובע עשה שימוש לרעה בהליך זה, תוך ניצול מעמדו, כעו"ד והוא פעל בחוסר תום לב, בהגישו תביעה לסכום קצוב ואף בנקיטת העיקולים נגדה. לטענת הנתבעת היה על התובע להגיש את התביעה בסדר דין רגיל.

96. אולם, מהראיות עולה, כפי שפורט עד כה, שמי שנהג בחוסר תום לב היא דווקא הנתבעת. התובע מצדו הסכים לשנות את תנאי ההסכם לטובת הנתבעת ע"י התחלת הייצוג בטרם שולמה מלוא המקדמה, ואף הסכים לפרישת התשלום. זאת, כאשר הוא חושף עצמו לסיכון שביהמ"ש בתביעת חלבני לא ישחרר אותו מייצוג, אם לא יקבל שכרו. להלן עדותו בעניין זה:

ת. בשלב מסויים היה חשוב לי לא לפגוע בה ואמרתי לעצמי שאם היא לא תגיש כתב הגנה יהיה כנגדה פסק דין בהיעדר הגנה."

97. הנתבעת טענה שהתובע החל לחייב אותה בגין שעות במועד מוקדם יותר לתחילת הייצוג. אולם, כאמור לעיל, וכפי שהסביר התובע בעת עדותו, יש להבחין בין תחילת שרות משפטי ובין הגשת ייפוי כח בתובענה. זאת, מכיוון שלאחר הגשת ייפוי כח בתובענה יש לקבל הסכמת ביהמ"ש להשתחרר מייצוג.

98. הנתבעת החלה לשלם בתשלומים, אך שינתה טעמה והחליטה ששילמה די והותר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

99. נוסף לכך הנתבעת טענה בהליך זה לחיסרון כיס וביקשה בדיון בבקשה למתן רשות להתגונן לפטור אותה מהפקדת ערבון, "כיוון שהיא לא תעמוד בזה". עמדה זאת, אינה מתיישבת עם לקוח שחותם על התחייבות לשלם שכר טרחה בסדר גודל של מאות אלפי ₪. מכאן שהנתבעת ידעה מראש שלא תעמוד בהתחייבותה, אך ביקשה ליהנות משירותי התובע תוך ניסיון בדיעבד לשנות את תנאי ההסכם באמתלות שונות, תוך שהיא מעלה נגדו טענות קשות כדי לחמוק ממילוי התחייבותה.

זכותה של הנתבעת לחזור אל החייב ודחיית הבקשה לביטול פסק הדין שמחק שליחת ההודעה

100. הנתבעת הגישה הודעה נגד החייב. אולם, כאמור לעיל טענה לחיסרון כיס ולכן לא שילמה אגרה. ביהמ"ש הקדיש דיון מיוחד כדי להחליט בבקשתה לפטור אותה מתשלום אגרה. אולם, לאחר שביהמ"ש נתן החלטה בבקשה, הנתבעת לא מילאה אותה ולכן ביהמ"ש מחק ההודעה. רק לאחר שביהמ"ש מחק ההודעה, הנתבעת טענה שיש בידה לשלם סכום האגרה שביהמ"ש קבע וביקשה לבטל פסק הדין. גם בעניין זה התברר שהנתבעת משנה עמדותיה לפי נוחותה, מתוך הנחה שהמציאות תתאים עצמה לצרכיה.

101. בסופו של יום, כאמור לעיל, החיוב של הנתבעת לחלבני סולק במלואו. אולם, לכאורה עומדת לה האפשרות לחזור לחייב בגין החיוב על פי פסק דין זה. לכן, אין מקום בשלב זה לבטל מחיקת ההודעה שכן באפשרות הנתבעת להגיש תביעה נפרדת וחדשה נגד החייב.

102. למעלה מן הדרוש יאמר שלאחר שביהמ"ש שמע הראיות הוא הגיע למסקנה שהנתבעת חתמה על הערבות לחייב לצורך הבטחת התחייבויותיו כשוכר מבנה לניהול מלון עקב היותה בת זוגו. מכאן, שממילא אין לבימ"ש זה סמכות עניינית לשמוע התביעה של הנתבעת נגד החייב.

דיון בהוצאות

103. לנוכח הסכום בו חויבה הנתבעת, יש לחייב אותה לשלם שכ"ט בהתאם. בדיעבד, התובע צדק כאשר טען בדיון בבקשה למתן רשות להתגונן כי הנתבעת גררה אותו להליך סרק בו ניסתה לפגוע בשמו הטוב כעו"ד ע"י הכפשתו על לא עוול בכפו.

104. אולם, התקיימו שלוש ישיבות בלבד ובישיבת הראיות נחקרו עד מכל צד.

105. כמו כן, ביהמ"ש מביא בחשבון חיוב הנתבעת בהוצאות עקב תיקון הבקשה למתן רשות להתגונן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'

106. הנתבעת טוענת לנתונים אישיים המחייבים התחשבות וחמלה, וביהמ"ש מביא זאת בחשבון. אם כי אין הלימה בין טענות לחיסרון כיס עם שכירת שירותי עריכת דין תוך התחייבות לשלם לעורך הדין שכר גבוה שאינו תואם מצבה הכלכלי הנטען.

107. לכן, ביהמ"ש מחייב הנתבעת לשלם לתובע, לצד חיובה בתשלום אגרות משפט ששולמו, שכ"ט עו"ד בסך של 15,000 ₪ בלבד.

סוף דבר

108. ביהמ"ש מחייב הנתבעת לשלם לתובע כלהלן:

109. הסך של 144,965 ₪ צמוד בתוספת ריבית כדין ממועד הגשת כתב התביעה ועד מועד התשלום בפועל.

110. סכום האגרות ששולמו צמוד בתוספת ריבית כדין ממועד ההוצאה ועד מועד התשלום בפועל.

111. הסך של 15,000 ₪ צמוד בתוספת ריבית כדין ממועד מתן פסק הדין ועד מועד התשלום בפועל.

ניתן היום, כ"ה חשוון תשפ"ב, 31 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 59109-12-20 גראפי ואח' נ' ארז ואח'